

גם בזמן מלחמה תינוקות נולדים, וארגוני המיילדות עושים הכל כדי לסייע

מידע מתעדכן על חדרי היולדות הממוגנים ואלה שלא, מערך התנדבותי של מיילדות ודולות ומאגר מטפלים ומטפלות שמספקים תמיכה רגשית ונפשית - הצורך העיקרי אצל נשים בהריון בימים האלה. כך עמותות והארגונים לתמיכה בלידה התגייסו גם הם ל"חרבות ברזל"

התראות במייל

נועה לימונה

19 באוקטובר 2023, 17:37

בין כל היוזמות האזרחיות שנעשות כעת בהתנדבות למען הציבור, כמה ארגונים שעוסקים בשגרה בתמיכה בנשים בהריון, בלידה ולאחריה, הגיבו במהירות לצרכים המיוחדים שהגיעו בעקבות המלחמה.

אלה וייס היא מיילדת, שעבדה עד לאחרונה בבית החולים שיבא ולפני כן באיכילוב. עוד לפני 7 באוקטובר החלה לעבוד כמיילדת עצמאית, המעניקה ליווי ותמיכה לנשים מרגע היוודען על ההריון ועד לסיום משכב הלידה.

ביחד עם ארגון המיילדות הארצי, ועם מערך נרחב של מיילדות מתנדבות, היא מפעילה את מיזם "מיילדות למען יולדות". במסגרת המיזם, קבוצת הפייסבוק "מילה של מיילדת", המעניקה מענה לנשים בהריון ולאחר הלידה מצוות של מיילדות מוסמכות, פועלת עכשיו באופן מסביב לשעון. "ראינו גדילה מטורפת השבוע", אומרת וייס. "הצטרפו 700 נשים וגם אופי השאלות השתנה: משאלות על הפקק הרירי וירידת מים, נשים עברו בעיקר לבקש תמיכה רגשית במצבי חרדה וכן לשאול על מיגון בחדרי לידה שונים".

ארגון "אפס הפרדה" אמנם פרסם בפייסבוק רשימה של חדרי הלידה ברחבי הארץ עם מידע על מיגונם, אבל עבור נשים רבות מענה לשאלות אינו מספיק – הן זקוקות

לתמיכה מקיפה יותר, לתרומות של ציוד, ליעוץ נפשי וכן הלאה. "לכן, פרסמנו טופס ברשתות החברתיות, שנשים יכולות למלא, ודרכו אנחנו ממיינים את הצרכים השונים של נשים. במקביל, יש לנו מאגר גדול של יותר מ-70 מיילדות מתנדבות הפרושות ברחבי הארץ, שמשבצות את עצמן בהתאם לצרכי האישה ומקום מגוריה הנוכחי".

פירוט של חדרי הלידה והתינוקיות הממוגנים בבתי החולים השונים, נוהל פינוי בעת אזעקה במקרה שאין מיגון במחלקות, אפשר לקרוא כאן:

לדברי וייס, רוב הפניות נוגעות לתמיכה רגשית והרגעה, אבל "היו גם מקרים שבהם ליווינו בלידה נשים שבני הזוג שלהן נקראו למילואים. חלק מהמיילדות מגיעות ממש לחדר הלידה ונמצאות עם היולדות הללו כדי שלא יהיו שם לבד, אחרות מגיעות לביקור בית לאחר השחרור מבית החולים כדי לבדוק את היולדת או את היילוד". בכך, המיילדות המתנדבות ממלאות את מקומן של טיפות החלב שנסגרו, ומאפשרות לנשים המעוניינות, להשתחרר מוקדם יותר מבית החולים.

חלק מהפניות שמגיעות אל המיזם נוגעות לנשים תושבות הדרום שפוננו מבתיהן, וכעת לא יוכלו ללדת במקום שבו תכננו לעשות זאת. "יש הרבה חרדה וחוסר ידיעה לגבי המשך", אומרת וייס. "הצעד הבא שלנו הוא לראות איך מתגברים את אזור הערבה והעיר אילת, משום שרבים פונו לשם ויש כעת עומס גדול על המערכות".

בנוסף לכך, ארגון המיילדות מספק תמיכה גם למיילדות. "גם במצב רגיל, יש עליהן עומס קשה ומחסור בתקינה, וחדר הלידה הוא מרחב מאוד טעון רגשית. הימים האלה כמובן רק מוסיפים על המצוקה, ולכן בארגון המיילדות נעזרים עכשיו בשירותיהן של פסיכותרפיסטיות שעושות זומים למיילדות ומפגשים קבוצתיים מקוונים שעוזרים להן לשתף ולאורר".

גם התנועה לחופש בחירה בלידה התגייסה מיד לסיוע לנשים במעגל הפיריון. "ייממה אחרי שהכל התחיל פתחנו את החמ"ל", אומרת רעות אלינגר, סמנכ"לית התנועה, "ותוך כדי תנועה אנחנו מתאימות את הסיוע שלנו. שבע נשים מתנדבות בניהול החמ"ל ועוד 150 מתנדבות מסייעות בתחומים שונים, החל מתמיכה נפשית ועד לתרומות חלב, סיוע בציוד ליווי לידה, וכן הלאה".

ליווי בהתנדבות

לא רק נשים בהריון ואחרי הלידה פונות אל התנועה לסיוע. אלינגר מספרת למשל על פנייה מאישה שעוברת טיפולי פוריות. היא חששה לצאת למרפאה ונזקקה לסיוע במתן הזריקה. התנועה שלחה אליה אחות.

פניות ספורות הגיעו גם מגברים. "למשל, פנו אלינו שני טייסים שהנשים שלהן בהריון, והם מצאו את עצמם נקרעים בין הבית לבין היציאה לקרב. הם פנו אלינו עבור הנשים שלהן, הצמדנו להן תמיכה נפשית. במקרים קלים יחסית, יש דולות שעברו הכשרה בתמיכה רגשית, אבל יש מקרים שבהם אנחנו מפנים לנשים רק מטפלות עם הסמכה מתוך מאגר גדול של עובדות סוציאליות, פסיכולוגיות ופסיכותרפיסטיות שמתמחות בבריאות הנפש של האישה".

לדברי חיותה גורן, מנכ"לית התנועה, מגיעות פניות רבות גם לגבי עזרה בציוד. "למשל, לפני שבוע פנתה אלינו יולדת משדרות עם תינוק בן כמה ימים, שהגיעה עם משפחתה לאשדוד. הם הגיעו בלי כלום. בתוך שעתיים ארגנו לה משאבת חלב שנתרמה ממפעל למשאבות במושב חמד, ציוד לתינוק מחנות לדברי תינוקות ביפו, ונהג מתנדב אסף את הדברים והביא אותם אליה", היא מספרת.

התנועה עובדת בשיתוף פעולה עם ארגון המיילדות הארצי, בנק החלב, ארגון "מניפה", המרכז לדולות מתנדבות ועם ארגונים נוספים, שמסייעים במערך מתנדבות דוברות עברית וערבית. גם כאן עיקר הפניות נוגעות כרגע לתמיכה רגשית ונפשית. "אתמול, למשל, פנתה אלינו אישה בחודש תשיעי. בן הזוג שלה גויס והיא לבד. חיברנו אותה למיילדת שגרה בסמוך אליה והיא מיד יצרה איתה קשר, תמכה בה וקשרה אותה לדולה, שתלווה אותה בלידה בהתנדבות".

במקביל, אומרת גורן, "אנחנו חושבות על הקמת צוות נייד, המורכב מכמה בעלות מקצוע, כמו מיילדת, דולה ועובדת סוציאלית, שיוכל לתת מענה מידי באזורים שונים בארץ, אם יתעורר הצורך בכך ויולדות לא יוכלו להתפנות לבתי החולים. אילו היתה פריסה ארצית של חדרי לידה חוץ אשפוזיים זה היה נותן הרבה מענה", היא מציינת, "אבל אין".

הפעילות מדווחות שהן שומעות גם על יולדות שתכננו ללדת בבית חולים וכעת שוקלות לידת בית. "יש נשים שחוששות מהנסיעה עצמה, ומכך שיהיו אזעקות בדרך, ויש נשים שחוששות מהיעדר מיגון מספק בחדרי הלידה שבחרו", אומרת גורן.

וישנה גם האפשרות שיתרחשו לידות בית לא מתוכננות. גורן מתארת מקרה של אישה מקיבוץ בארי, שהלידה שלה החלה במהלך מתקפת הפתע הרצחנית של חמאס. בעודה מסתגרת בממ"ד, היא יצרה קשר עם דינה סופר, יו"ר התנועה, שקשרה אותה למיילדת בית, כדי שזו תוכל להנחות אותה טלפונית כיצד לפעול. למרבה המזל, היא פונתה בזמן ובשלום על ידי יאיר גולן לבית החולים ברזילי.

בעקבות המקרה, מיהרו בארגון המיילדות לפרסם הנחיות למקרי חירום דומים. בין היתר, רצוי להכין את הממ"ד עם ציוד נחוץ לתינוק ולילודת, בגדים מתאימים ומוצרי מזון ומים, ללמוד את התנחות הרצויות ללידה ולעקוב אחרי הסימנים המעידים על חיוניות היילוד:

המערך המיילדי וההתנדבותי המכיל שהוקם עבור נשים בהריון, מזכיר לנו שגם בימים האיומים האלה תינוקות עדיין נולדים. יש חיים שממשיכים להגיע לעולם, ובתוך החושך המאיים אפשר לקוות שהם נותנים לכולנו אמונה, ולו הקטנה ביותר, בעתיד על האדמה הזאת.

נועה לימונה | משפחה

עיתונאית, כתבת הורות ומשפחה של עיתון "הארץ",
מחברת הסדר "הורה נבוכים" בגלריה שישי

noa.limone@haaretz.co.il

לחצו על הפעמון לעדכונים בנושא:

לידה הריון בריאות האישה תינוקות